

1 Forslag til arbeidsprogram for Bergen Sosialistisk Venstreparti

2 2015-2019

3 Rettferdig, solidarisk og grønn by

4 1. Trygg oppvekst og gode læringsmiljø

- 5 - Barnehage
- 6 - Skole
- 7 - Sfo
- 8 - Barnevern
- 9 - Universitets- og studentbyen

10 2. Helse og verdighet for alle

- 11 - Helsetjeneste til alle
- 12 - Eldreomsorg
- 13 - Sosialpolitikk
- 14 - Ruspolitikk
- 15 - Skjenkepolitikk

16 3. Fremtidsrettet nærings- og arbeidsliv

- 17 - Inkluderende og likestilt arbeidsliv i kommunen

18 4. Rettferdig boligpolitikk

19 5. Grønn by med frisk luft

- 20 - Grønn byutvikling
- 21 - Kollektivtransport og luftkvalitet

22

23 6. Rikt og mangfoldig kulturliv

- 24 - Kulturminner

25 7. En by i bevegelse

- 26 - Friluftsliv
- 27 - Idrett

28

29 8. Makten tilbake til innbyggerne

30

31 9. Solidarisk by

32 RETTFERDIG, SOLIDARISK OG GRØNN BY

33 Program for bystyreperioden 2015 til 2019 viser det lokalsamfunnet Bergen SV vil arbeide
34 for.

35 SV arbeider for et samfunn som fordeler ressursene rettferdig og på en miljøvennlig måte for
36 oss som lever her i dag og for kommende generasjoner. Den aller viktigste jobben er å sikre at
37 menneskene i byen vår har et godt miljø å leve, arbeide og puste i. Det er avgjørende at alle
38 har god tilgang på kommunale tjenester fra barnehage til sykehjem uten urimelige
39 egenandeler. Bergen må også være en by som kan legge større byrder på de økonomisk
40 velstående for at Bergensere som trenger det skal få levelig økonomi og tiltak som gjør det
41 mulig å leve gode liv. Vi vil skape en rettferdig by.

42 Klimaet endrer seg som følge av menneskelig aktivitet. Dersom farlig temperaturstigning skal
43 avverges, er det helt nødvendig med en storstilt og politisk styrt omstilling fra fossilbasert til
44 fornybar energi i hele verden. Som rikt og oljeproduserende land, har Norge et stort ansvar for
45 den faren som nå truer oss alle. Kommunene står for en stor del av norske utslipp, og
46 klimaomstilling må fra nå av være et avgjørende hensyn i all politikk og planlegging. SV
47 mener at Bergen Kommune må fastsette et overordnet klimabudsjett med bindende mål for
48 kutt i klimautslipp i kommunen fra og med 2016. Det må utarbeides forpliktende
49 klimabudsjett for alle kommunens planer.

50 I Bergen er miljøutfordringene spesielt store og dårlig luftkvalitet er det største problemet.
51 Enkelte dager er det så helseskadelig luft i byen at helsemyndighetene advarer mot å oppholde
52 seg utendørs i sentrale områder.

53 Det betyr at de som bor, arbeider eller går på skole i sentrale strøk, gjør det med egen helse
54 som innsats.

55 Miljøproblemene er skapt av oss selv og kan bare løses med en radikal endring i utviklingen
56 av byen. En slik endring er kun mulig dersom den politiske viljen er til stede.

57 Offentlig kollektivtransport og grønn byutvikling er avgjørende for en sunn og miljøvennlig
58 utbygging av Bergen.

59 Befolkningen øker med stor hastighet. Klimautslippene i den rike verden må reduseres med
60 mer enn 5 % pr år. Men befolkningsvekst, sterk økning i kollektivtrafikken, bygging av
61 bybane, gang- og sykkelveier og trafikk sikring av veier vil uansett føre til klimautslipp. Da er
62 det ikke tilstrekkelig at privatbilismen stabiliseres på dagens nivå. Privatbilbruken må faktisk
63 reduseres kraftig, og dette må legges inn som en forutsetning i alle kommunale planer.

64 Bybanen er en stor suksess. SV har kjempet for bybanen i 40 år og vil fortsatt være en
65 pådriver.

66 Kjøprising i bomringen rundt Bergen må gjennomføres raskt. Dette forutsetter at det opprettes
67 kollektivfelt på alle firefeltsveier mot sentrum og at kollektivtilbudet økes i hele byen.

68 Langs bybanen og i områder med effektiv kollektivtrafikk må fortetting i form av utbygging
69 av bolig og næring gjennomføres. Nye skoler og barnehager må etableres der barna bor. I alle
70 områder skal det være enkelt og trygt å ta seg fram både med sykkel og til fots. Samtidig må
71 utbygging og veiprosjekter som fører til mer privatbilisme stanses.

72 SV er et feministisk parti. Vi erkjenner at kvinner undertrykkes politisk, sosialt og økonomisk
73 og det vil vi gjøre noe med. Kampen for en rettferdig kommune, som er like trygg og tilpasset
74 for kvinner og jenter som for menn og gutter, er en av Bergen SVs viktigste saker i perioden
75 2015-2019.

76 Likestilling er ikke en selvfølge. SV vil slåss for å fjerne kjønnsforskjeller og forskjeller ut fra
77 etnisk tilhørighet.

78 Vi vil arbeide for at seksuell trakassering og forskjellsbehandling skal tas på alvor og stoppes.

79 En god barndom varer hele livet. Alle barn har rett til en trygg og meningsfull oppvekst.

80 Styrking av barnevernet og bekjempelse av barnefattigdom står derfor høyt på

81 prioriteringslisten.

82 I tre perioder har høyresiden i Bergen styrt byen. Nå er økonomien i ferd med å kollapse.

83 Låneopptaket har vært enormt – med gjennomsnittlig en milliard for hvert år – ved utgangen

84 av 2014 var lånebyrden på gigantiske 20 milliarder. Byen vil ha store problemer med å betale

85 tilbake gjeld parallelt med at det må gjøres store investeringer i offentlig infrastruktur. SV vil

86 jobbe for at kommune reverserer den storstilte privatiseringen, der private investorer henter ut

87 store beløp i form av utbytte fra helse- og omsorg og barnehagesektoren. Disse pengene vil

88 SV at kommunen skal bruke på økt tjenestetilbud for innbyggerne. SV vil ha en rettferdig

89 eiendomsskatt med et bunnfradrag på 2 millioner kroner. Det vil si at vanlige boliger til eget

90 bruk i stor grad skjermes for eiendomsskatt. De økte inntektene må gå til vedlikehold av

91 skoler, idrettsanlegg og sykehjem.

92 Slik vil SV gi alle som bor i Bergen mulighet for å leve et godt og verdig liv.

93 Stem SV!

94 **1. Trygg oppvekst og gode læringsmiljø**

95 Læring gjennom hele livet er et viktig mål. Gjennom gode og trygge barnehagetilbud, en god

96 skole, et barnevern som tar vare på barn i vanskelige situasjoner og fagutdanninger og høyere

97 utdanning som sikrer kompetente mennesker til arbeidslivet, skaper vi et samfunn preget av

98 kunnskap.

99 Barn og unge er 20 % av befolkningen, men 100 % av fremtiden. Derfor vil SV fortsette

100 satsingen på barnehagene. Barnehagen er en viktig arena for sosialisering, språkutvikling, lek

101 og læring. SV mener retten til barnehageplass skal være reell og at alle barn skal sikres plass

102 innenfor sitt nærområde, lik grunnskolens opptaksområde. Det må være minst to opptak i året.

103 SV vil forebygge og bekjempe barnefattigdom. Fattige foreldre har fattige barn som har

104 behov for ulike økonomiske hjelpetiltak. Fattigdom får konsekvenser på alle områder av et

105 barns liv og kan føre til isolasjon og utstøting. Sv vil at fritidsarenaer skal være trygge og
106 inkluderende for alle, uavhengig av foreldreøkonomien.

107 **Barnehage**

108 Den storstilte barnehageutbyggingen de siste årene har sikret alle barn barnehageplass.
109 Fremover er det viktig å fortsette styrkingen av barnehagenes pedagogiske innhold. SV ønsker
110 en styrking av det pedagogiske personellet, barnehagelærere og barne- og ungdomsarbeidere
111 samt kjøkken- og kontorstillinger som avlaster pedagogene, slik at de får brukt mest mulig tid
112 sammen med barna.

113 Barnehagen skal være en viktig arena for utjevning av kunnskapsforskjeller, sikre integrering
114 samt språklig og kulturelt mangfold. Barnehagen er et sted for lek, utvikling og forberedelse
115 til skolegangen. Alle barn har rett til å bruke samt utvikle språket sitt.

116 Barnehagene og deres ansatte gjør en spesielt viktig jobb med barns språkutvikling. Nå
117 trenger vi barnehager med gode pedagogiske tilbud, godt samarbeid med skolene og en
118 tydelig plass i Bergens mange nærmiljøer. Nærbarnehager med samme opptakskrets som
119 nærskolen legger til rette for bedre og mer helhetlig samarbeid mellom barnehagene og
120 skolen. Bergen trenger flere kommunale barnehager og færre profitt-barnehager. SV sitt mål
121 er at alle barnehager skal drives av kommunen og at skattepenger i form av statstilskudd og
122 egenandeler skal brukes på barnehagedrift og ikke gå til profitt.

123 **SV vil:**

- 124 • At alle barn skal ha rett til barnehageplass i sitt eget nærmiljø og nær sin kommende
125 skole
- 126 • At retten til barnehageplass automatisk kommer når retten til lønnet permisjon utløper,
127 dette krever minst to barnehageopptak i året
- 128 • Øke den kommunale andelen barnehager og bygge 1500 nye barnehageplasser innen
129 utgangen av 2019, vi vil ikke gi tilskudd til nye private barnehager
- 130 • At det skal være gratis kjernetid i områder med høy andel minoritetsspråklige foreldre
- 131 • Øke antall voksne per barn i alle barnehager, jobbe for at 50 % av de ansatte er
132 utdannet pedagoger. Minstenorm skal være en pedagog og to barne- og
133 ungdomsarbeidere/assistenter for hvert niende barn under 3 år, og det samme for hvert
134 18. barn over 3 år
- 135 • Øke lønnen til barnehagelærerne for å sikre rekruttering
- 136 • Øke rammene for bruk av tospråklige barne- og ungdomsarbeidere/assistenter
- 137 • Styrke de ansattes kompetanse gjennom etter- og videreutdanning
- 138 • Styrke tilbudet til barn med spesielle behov

- 139 • Ha minst én åpen barnehage i hver bydel som er et gratis tilbud for barn i følge med
140 voksen
- 141 • Videreføre språkløftet, som innebærer systematisk språkstimulering i barnehagen
- 142 • Styrke den kulturelle bæremeisen

143 **Skole**

144 SVs mål for skolen er en kunnskapspolitikk som sikrer alle elever like rettigheter og
145 uendelige muligheter. Det er viktig at alle unger opplever mestring. Vi trenger en skole med
146 nok ressurser, lærere og kunnskap, fremfor konkurranse og kutt.

147 Skolen er den viktigste fellesarenaen i mange nærmiljøer. Veldrevne, trygge, åpne,
148 inkluderende skoler står derfor sentralt i arbeidet med å skape gode nærmiljøer i Bergen.
149 Realiteten er at mange skolebygg er preget av forfall og dårlig inneklima.

150 Gjennom økt lærertetthet, spesialundervisning, frukt og grønt, et varmt måltid og styrkede
151 vaktmestertjenester sikrer vi en god skoledag og gode skolebygg. SV vil arbeide for en
152 heldagsskole der leksehjelp, varm mat og fysisk fostring blir en del av skolehverdagen. Vi vil
153 ha en skole som er basert på å gi tillit til lærerne. Vi skal ha en tillitsreform der målet er at
154 mindre tid skal gå til testing, rapportering og byråkrati og mer til skolens kjerneoppgaver.

155 Tall viser at Bergen bruker desidert minst per innbygger på kulturskolen av de litt større
156 byene. SV vil øke ressursene til Bergen kulturskole, det er viktig at enda flere elever får en
157 reell mulighet til å utvikle sine praktisk-estetiske ferdigheter.

158 Svømmeopplæring er en oppgave som hører inn under skolen. SV vil sørge for at
159 svømmebasseng og idrettsanlegg ved skolene er åpne og tilgjengelige for innbyggerne.

160 Framtiden vil være høyteknologisk. Derfor er det viktig at barn og unge utvikler god
161 kompetanse på teknologi. En god måte å sikre dette på er ved å promotere bruk av
162 friprogramvare som oppfordrer til nysgjerrighet. Bruk av fri programvare gjør at elevene kan
163 undersøke hvordan teknologien fungerer, og eksperimentere ved å endre den. Det legger også
164 til rette for en samarbeids- og delingskultur ved at elevene kan dele sine endringer med
165 omverdenen.

166 SV vil ha en skole med nulltoleranse for mobbing, seksuell trakassering, diskriminering,
167 rasisme, trusler og vold. En styrket helsesøstertjeneste samt miljøterapeuter/ miljøarbeidere
168 med kompetanse på dette området er et viktig bidrag i grunnskolen.

169 **SV vil:**

- 170 • At nærskolen skal være grunnprinsippet
- 171 • At alle skoler skal ha godkjent inneklima

- 172 • Gjennomføre en tillitsreform i Bergensskolen i nært samarbeid med ansattes
173 fagforeninger
- 174 • Ha flere lærere inn i skolen. Vi vil ha klasser med maks 15 elever de første fire
175 skoleårene, og maks 20 elever på klassetrinnene over
- 176 • At det ansettes miljøarbeidere ved alle skoler
- 177 • At mobbing og seksuell trakassering skal tas alvorlig og stoppes i Bergensskolen
- 178 • Ha kurs i selvforsvar for jenter i 10 klasse

- 179 • Utvikle undervisningsopplegg for ungdom på feltet kjønnsroller, grensesetting og
180 seksuell trakassering

- 181 • At Bergen skal søke fritak fra nasjonale prøver og skal som alternativ bruke
182 kartleggingsprøver

- 183 • Utvide dagens leksehjelp ordning og innføre leksefri fra første til fjerde trinn i løpet
184 av perioden

- 185 • At minoritetsspråklige barn får mer morsmålsundervisning og styrket tospråklig
186 undervisning

- 187 • At skolehelsetjenesten i skolene styrkes med flere helsesøstre og miljøterapeuter

- 188 • Arbeide for at lærerne i grunnskolen får mer videreutdanning og kompetanseheving

- 189 • At kommunens pedagogisk-psykologiske tjeneste (PPT) blir styrket

- 190 • Ha større muligheter for individuelle tilpasninger og alternativ undervisning med
191 kombinasjon av praktiske og teoretiske fag

- 192 • At alle skoler skal ha en god standard, med et godt innemiljø, et godt løpende
193 vedlikehold og vaktmester ved hver skole

- 194 • Gjenninnføre skolefruktordningen, og gi tilbud om et varmt måltid, god og næringsrik
195 mat i løpet av skoledagen

- 196 • Understreke at svømmeopplæring er skolens ansvar, nye skoler skal planlegges med
197 svømmebasseng

- 198 • At svømmebasseng ved Ytre Arna skole skal fortsatt være åpent i skoletid og på
199 kveldstid

- 200 • Arbeide for en sterk offentlig skole, og ytterligere begrense muligheten for oppretting
201 av privatskoler

- 202 • Alle barn og unge skal være sikret trygge og gode veier til skole, friområder,
203 idrettsanlegg og kollektivtrafikk

- 204 • Ha kantiner med mulighet for varm mat i alle nye skolebygg

- 205 • At Bergen kommune skal kreve at skolene dokumenterer gode og likeverdige
206 alternative opplegg for at de skal få arrangere eller delta på skole-gudstjenester
- 207 • At skoler i Bergen skal gå over til og benytte fri programvare

208 Skolefritidsordning (SFO) og Fritid

209 Aktiviteter som er naturlig for barn og ungdom å delta i, koster penger i form av kontingenter
210 og utstyr. Fattigdom blant barn i Bergen kan bekjempes på flere områder. SFO er en naturlig
211 arena for å tilby ulik tilbud av fysisk aktivitet og ulike tilbud innenfor kulturskolen. Ideen bak
212 leksehjelp er at de som har behov for hjelp til leksene skal tilbys det som en parallell del av
213 SFO. SV ønsker at det er pedagogisk personell som skal være leksehjelpere. Leksehjelp skal
214 være et tilbud for de som trenger ekstra oppfølging, og bør tilbys i første omgang til barn i 1.-
215 4. klasse, for å styrke tidlig innsats i skolen og utjevne eventuelle kunnskapsforskjeller. Åpne
216 skolebygg med tilgang til gymsaler og svømmebasseng for gratis idrettsaktivitet for barn og
217 unge også på kveldstid er viktig for å stimulere fysisk aktivitet og gi alle barnefamilier lik
218 mulighet til å delta. Sv ønsker en bemanningsnorm med minst 1 pedagog/barne- og
219 ungdomsarbeider pr. 10 elev.

220 SV vil:

- 221 • Ha en bemanningsnorm med minst 1 pedagog/barne- og ungdomsarbeider pr. 10
222 elever
- 223 • Sikre at flere tospråklige barn deltar i SFO
- 224 • Ha standardkrav til innhold og kvalitet
- 225 • Styrke samarbeidet mellom SFO og kulturskolen
- 226 • Redusere egenandeler til kulturskole og idrettsaktiviteter
- 227 • At alle aktiviteter i skolens regi skal være gratis
- 228 • At fritidsarenaer skal være trygge og inkluderende for alle, uavhengig av
229 foreldreøkonomien
- 230 • Opprette gratis feriekubb om sommeren for barn i grunnskolealder
- 231 • Arbeide for redusert foreldrebetaling i SFO
- 232 • At barn med store funksjonshemninger får et utvidet SFO-tilbud utover de fire første
233 årene

234 Barnevern

235 En god barndom varer hele livet – og i generasjoner. SV vil jobbe for at alle barn vokser opp
236 under gode oppvekst-vilkår. Bekjempelse av barnefattigdom står derfor høyt på
237 prioriteringslisten.

238 Barnevernsinstitusjoner skal utvikles i tråd med nasjonale målsettinger. Et godt samarbeid
239 med andre faggrupper, instanser og organisasjoner er avgjørende for at barnevernet skal
240 lykkes i sitt arbeid. Det er forebyggende barnevern å styrke helsestasjonene med andre fagfolk
241 som for eksempel barnevernspedagoger. Barnehagen har også en viktig forebyggende
242 funksjon og samarbeidet med barnevern bør styrkes.

243 SV vil styrke det forebyggende arbeidet i barnevernet gjennom pedagogisk-psykologisk
244 tjeneste, helsesøstre og skolehelsetjenesten. Sv vil styrke samarbeidet med hjemmet. Det
245 utvidede barnevern må oppleves som en ressurs for foreldre i alle livssituasjoner.
246 Vold og seksuelle overgrep mot barn er et alvorlig samfunnsproblem. Det er viktig å sikre at
247 barn som utsettes for dette, får nødvendig hjelp og oppfølging. SV vil intensivere innsatsen
248 når det gjelder å avdekke slike overgrep og styrke det forebyggende arbeidet.

249 **SV vil:**

- 250 • Styrke samarbeidet mellom det kommunale barnevernet, NAV, stat og frivillige
- 251 organisasjoner slik at barn får rett tilbud til riktig tid.
- 252 • At terskelen for å sende bekymringsmeldinger til barnevernet skal senkes
- 253 • Styrke samarbeid mellom barnevern og hjem
- 254 • Avvikle anbudsutsettelse av barnevernstjenester
- 255 • Styrke barneverntjenestens kompetanse innenfor rus, psykiatri og traumeforståelse
- 256 • Legge til rette for bedre oppfølging av barn i fosterhjem
- 257 • Styrke barneverntjenestens kompetanse i flerkulturell forståelse
- 258 • Innføre dialogprosjekt mellom innvandrergupper og barnevernet
- 259 • Styrke det forebyggende arbeidet mot vold mot barn, ved bl.a. ved
- 260 foreldreveiledningskurs
- 261 • At alle ansatte i barnehager og skoler skal få økt kunnskap om vold og overgrep mot
- 262 barn
- 263 • Arbeide for at Barnehusene får flere statlige ressurser, som bidrar til at ventetiden for
- 264 barneavhør går ned og blir på maksimalt 14 dager
- 265 • At alle skoler skal ha en helsesøsterdekning som følger Helseledningsdirektoratets normtall og
- 266 sørger for rask tilgang på psykologbistand.
- 267 • Innføre aktivitetskort som gir mulighet for å delta på kino, svømming og andre
- 268 aktiviteter

269 **Universitets- og studentbyen**

270 Forskning og utdanning av høy kvalitet kan bidra til bærekraftig utvikling, verdiskaping og
271 velferd. Høyere utdanning er først og fremst et nasjonalt ansvar, men Bergen SV vil at også
272 kommunen skal satse på studentene og bidra til at Bergen blir landets beste studentby. Et

273 tilstrekkelig antall studentboliger, god tilgang til kollektivtransport og et rikt og variert
274 kulturtilbud er nødvendig for å gi like og gode muligheter til alle studenter.

275 **SV vil:**

- 276 • Bygge minst 1000 nye ikke kommersielle studentboliger innen 2020
- 277 • Se utbygging av studentboliger i et byutviklingsperspektiv. Bygarasjen, Mindemyren
278 og Arna er områder som er godt egnet for studentboliger
- 279 • Låne bort egnede tomter til samskipnadens flyttbare modul-studentboliger
- 280 • Forskuttere statlige tilskudd til studentboliger
- 281 • Styrke kollektiv- og sykkeltilbudet ved de største utdanningsinstitusjonene, og ved de
282 største studentbyene
- 283 • Bedre samordningen mellom SiBs velferdstjenester og kommunens tjenester
- 284 • Tilby flere studierelevante sommerjobber og praksisplasser i kommunen, gjennom å
285 styrke samarbeidet mellom utdanningsinstitusjonene og kommunens etater og
286 virksomheter
- 287 • Innføre kulturkort for studenter. Studentbevis = Kulturkort
- 288 • Aktivt støtte student kulturliv

289 **2. Helse og verdighet for alle**

290 **Helsetjenester til alle**

291 Gode og lett tilgjengelige helsetjenester er en grunnstein for vår trygghet. I Bergen trengs det
292 særlig å styrke helsetjenesten innenfor psykisk helsevern og forebygging. Vi må særlig styrke
293 helsetjenestene i områder som vi vet har større levekårsproblemer. Tilgjengelighet for både
294 grunnleggende behandling og forebygging er kommunens ansvar og må styrkes fra
295 barnehagealder til byens eldste. Alle mennesker har rett til et liv uten vold. Kvinner er mer
296 utsatt for partnervold og voldtekt enn menn, og de aller fleste voldtekter begås av menn. Vold
297 mot kvinner er et alvorlig samfunns- og folkehelseproblem.

298 **SV vil:**

- 299 • Øke bemanningen på helsestasjonene i bydelene
- 300 • Øke bemanningen i hele skolehelsetjenesten særlig med personale med kompetanse på
- 301 psykisk helse
- 302 • Styrke den lokale jordmortjenesten
- 303 • Utvikle bedre voldtektsmottak i Bergen
- 304 • Krisesenteret må gjøres kjent og kommune må ha et reelt langvarig botilbud for
- 305 voldsutsatte
- 306 • Øke kunnskapen om LHBT blant fastleger i Bergen
- 307 • At døende skal kunne dø hjemme med kvalifisert hjelp og smertelindring.
- 308 • Styrke tilbudet på eldreinstitusjoner og i hjemmetjenesten når det gjelder kompetanse
- 309 på psykisk helse
- 310 • Sørge for at kommunen har et reelt tilbud (familievikarordning) for avlastning til
- 311 småbarnsfamilier som opplever kortvarige kriser
- 312 • Arbeide for at tannhelse må gå innunder helsetjenesten
- 313 • Utvikle prosjekt som styrker forebyggende psykisk helsevern for å sikre en nullvisjon
- 314 for selvmord
- 315 • Bedre legevakttilbudet

316 **Eldreomsorg**

317 Ingen befolkningsgruppe i Bergen er så variert som pensjonistene/de eldre. Stadig flere lever
318 svært aktive liv og er viktige bidragsyttere i både familie og samfunn. SV vil gjøre det mulig
319 for denne store gruppen å utfolde seg mer og bidra mer. Med en stadig lengre alderdom er
320 tallet på eldre som lever lenge med alvorlige helseproblemer økende. Mange får år med
321 usikkerhet og svakheter i omsorgstilbud. Altfor mange pårørende får tunge omsorgsoppgaver,
322 for mye dårlig samvittighet og uro for om våre nærmeste har det så trygt og godt som de
323 burde. Terskelen for å få sykehjems plass er for høy. For dem som har plass er det viktig at de
324 får et tilbud som gir god livskvalitet med aktiviteter, fysioterapi og ergoterapi.

325 Vi trenger et tilbud som kan være som de tidligere aldershjemmene. Et tilbud for de som ikke
326 vil og kan bo hjemme og som ikke trenger omfattende institusjonsomsorg i sykehjem

327 Vi trenger valgfrihet og trygghet og tilstrekkelig hjelp til de mange som vil fortsette å bo
328 hjemme.

329 De som har behov for både hjemmehjelp og hjemmesykepleie får sine behov millimetermålt
330 av det kommunale forvaltningssystemet. Det bestemmes nøyaktig hvor mye og hvilke
331 oppgaver folk skal få hjelp med. De ansatte har pålegg om å gjøre helt bestemte oppgaver i
332 helt bestemte tidsintervaller.

333 Alle eldre som trenger hjemmetjenester må få rett til selv å velge hva slags hjelp de skal få
334 utført hjemme. Hvis en eldre mann vil bruke en hjemmehjelpstime i uken til å lære seg å
335 strikke, eller hvis en eldre kvinne vil bruke en hjemmehjelpstime til å snakke om Branns
336 sjanser for opprykk kamp i stedet for å vaske alle gulvene en uke må det være deres valg.

337 **SV vil:**

- 338 • Gi bedre og mer varierte tilbud og muligheter til Bergens eldre
- 339 • At alle som har behov for det får sykehjemsplass, aldershjemsplass eller omsorgsbolig
340 innen en måned etter at behovet er fastslått av lege. Inntil målet er nådd skal bystyret
341 ha månedlige rapporter om ventelistene
- 342 • Øke grunnbemanningen på sykehjemmene
- 343 • Ansette flere aktivitører
- 344 • Øke fysioterapi- og ergoterapitjenesten
- 345 • Øke sykehjemslegeressursene til i gjennomsnitt en time i uken for hver
346 sykehjemsbeboer
- 347 • Bygge minst 400 nye sykehjemsplasser i tillegg til allerede vedtatt utbygging, dette for
348 å nå nasjonalt mål om 25 % dekning for innbyggere over 80 år.
- 349 • At alle sykehjem skal ha kjøkken
- 350 • Utvikle et aldershjem- tilbud i alle bydeler
- 351 • Gi eldre frihet til selv å disponere hjelpen de vil ha i hjemmet
- 352 • At alle med hjelpebehov må ha faste kommunale hjemmehjelper og
353 hjemmesykepleiere
- 354 • At egenandeler på hjemmetjenester reduseres.
- 355 • At pårørende og de eldre som har mulighet til det får direkte innflytelse på alle
356 institusjoner
- 357 • Gi eldre i og utenfor institusjon et profesjonelt kulturtilbud – den bergenske
358 spaserstokken
- 359 • Avslutte kontrakter med alle kommersielle omsorgsselskap
- 360 • Videreutvikle samarbeid med ideelle organisasjoner og tiltak der eldre hjelper eldre

361 **Sosialpolitikk**

362 Byrådet og bystyreflertallet har gjort fattige i Bergen fattigere. Bergen skal være en by der
363 mennesker som kommer i krise og store vanskeligheter skal få hjelp til å komme ut av det.
364 Ingen kriser blir mindre av at den enkeltes økonomiske problemer blir verre.

365 SIFO (statens institutt for forbruksforskning) lager husholdningsbudsjetter for et rimelig
366 forbruk inkludert sosiale aktiviteter og ferie. Dette bør være minstenormen for sosialhjelp i
367 Bergen.

368 En reelt gratis skole, skolemåltid og skolefrukt er også gode grep mot fattigdom.
369 Voksne som er arbeidsledige, lever på sosialhjelp eller faller utenfor arbeidslivet pga.
370 funksjonshemming, psykisk sykdom, rusbruk eller manglende utdanning trenger tilbud om
371 arbeidstrening, ny kompetanse og tilrettelagte arbeidsplasser.
372 Bergen mangler alternative boformer for eldre mennesker.

373

374 En god bolig er viktig for å leve et verdig liv. Både familieboliger, studentboliger og boliger
375 med bo-trening er mangelvare i Bergen.

376 **SV vil:**

- 377 • Ha flere barnehagelærere i barnehagene for å sikre at alle barn blir fulgt opp og får
- 378 tidlig hjelp
- 379 • Øke antall lærere i skoler med store klasser for å kunne oppdage og sette inn tiltak
- 380 tidlig for barn som trenger ekstra støtte
- 381 • At helsesøstre i ungdomsskolene skal ha større stillinger for å være tilgjengelige for
- 382 elever som strever med motivasjon eller psykiske vansker
- 383 • Forebygge rusbruk i ungdomsskolen i samarbeid med spesialisthelsetjenesten og
- 384 gjeninnføre tilskudd til skolene slik at lærere kan delta i Kjentmannsordningen
- 385 • Gi barn aktivitetskort som gir gratis adgang til mange fritidstilbud
- 386 • Redusere prisen på tilbud i kulturskolen slik at alle kan ha mulighet til å delta
- 387 • Ha flere tilbud om arbeidstrening og flere tilrettelagte arbeidsplasser for mennesker i
- 388 rehabilitering
- 389 • gi rusmisbrukere reelle muligheter med tett oppfølging med aktivitetstilbud, bo-
- 390 trening og arbeidstrening under rehabilitering
- 391 • At hjelp til rusavvenning tilbys raskt når rusmisbrukere er motivert for behandling
- 392 • Redusere egenandeler for hjemmehjelp og hjemmesykepleie
- 393 • Øke sosialhjelpssatsene til SIFO nivå
- 394 • Ha flere friplasser i barnehager, skolefritidsordning og kultur- og idrettsaktiviteter
- 395 • Opprette flere alternative botilbud for eldre, som eldretun og forsterkede
- 396 omsorgsboliger
- 397 • At all eldreomsorg skal drives av kommunen eller ideelle organisasjoner, at ingen skal
- 398 ta ut profitt fra omsorgstjenester
- 399 • Øke antall kommunale boliger i alle bydeler, særlig i områder med få slike boliger i
- 400 dag
- 401 • Lage en 10-årsplan for flere kommunale boliger. Kommunen skal bruke sin
- 402 forkjøpsrett til 10 % av leiligheter i nye boligprosjekt. I løpet av perioden skal 75 nye
- 403 boliger pr. år være tilgjengelige

- 404 • At det bygges minst 80 boliger for psykisk utviklingshemmede og at de skal få velge
- 405 hvor de vil bo og med hvem
- 406 • Ha et avlastningstilbud som møter behovet
- 407 • Øke den økonomiske sosialhjelpen særlig for barnefamilier

- 408 • At maksimalt 20 % av stønaden skal gå til bosted
- 409 • Sørge for at langtidsmottakere av sosialhjelp får mulighet til å delta i
- 410 kvalifiseringsprogrammet
- 411 • Sikre individuell vurdering og hjelp til de som trenger sosialhjelp. Obligatorisk
- 412 aktivitetsplikt er ikke løsningen

413 **Ruspolitikk**

414 SV i Bergen har som mål å redusere rusmisbruket i byen, og å gi alle som trenger det tilbud
 415 om behandling og støtte til å kunne leve gode liv med trygg bolig og inntekt. Det viktigste
 416 arbeidet vi kan gjøre er forebyggende. Vi vil støtte flere rusfrie arenaer for både ungdom og
 417 voksne. Vi mener derfor det er riktig å føre en mer konsekvent og strammere skjenkepolitikk.

418 **Sv vil:**

- 419 • Etablere fritidsklubber i alle bydeler/nærrområder og at de settes av midler til ulike
- 420 forebyggende tiltak mot rus- og kriminalitet blant ungdom i de ulike bydelene
- 421 • Sette i gang midlertidige helse- og trivselstiltak på og i nærheten av dagens russcener
- 422 for å redusere faren for voldsbruk og negativ smitteeffekt for nærmiljøene
- 423 • Sette utekontakten i stand til å drive oppsøkende; forebyggende og kartleggende
- 424 arbeid i alle bydelene. Utekontaktens budsjett må økes betydelig
- 425 • At idretts-arrangement o.l., der barn og unge deltar, skal være rusfrie
- 426 • Gjennføre kjentmannsprogrammet for rusforebygging på alle ungdomsskoler

427 Alle som lever med rusavhengighet skal ha rett til avrusning, behandling og oppfølging.
 428 SVs hovedgrep er å sørge for at de rusavhengige ikke lenger blir en kateball i møte med det
 429 offentlige hjelpeapparatet. Dette krever en langt tettere, planmessig og målrettet samhandling
 430 mellom Bergen kommune, spesialisthelsetjenesten og politiet. Det krever en økt LAR-
 431 kapasitet og en sterk økning i innsats og tempo i anskaffelsen av differensierte bo- og
 432 omsorgstiltak for mennesker som er rusavhengige.

433

434 Etter stengingen av Nygårdsparken har markedet for salg av narkotiske stoff blitt mer
 435 fragmentert og har delvis flyttet seg til stopp langs bybanen. Vågsbunnen har fått tydeligere
 436 preg av å være en åpen russcene. Syke rusavhengige er på rastløs jaging og blir bortvist og
 437 bøtelagt av politiet for «overtredelser» av bortvisningsvedtakene. Dette er sosial renovasjon,
 438 marginalisering og stigmatisering av rusavhengige som SV vil arbeide mot av alle krefter.
 439 Byen og byrommene skal være for alle. Vi må tåle å se nød og smerte – men vi må arbeide for
 440 at alle mennesker i Bergen skal kunne leve sine liv under humane forhold hver eneste dag.

441

442 Stengingen av Nygårdsparken skjedde uten at det var opprettet MO-sentre i alle bydeler. Dette
443 var et feilgrep. SV mener det må finnes MO-sentre med brukerrom/helserom i alle bydeler,
444 også i sentrum. Disse må ha åpningstider etter brukernes behov, ikke i en knapp kontortid.

445

446 Vi mener Bergen trenger en samordnet, langsiktig handlingsplan for at også de med tyngst
447 rusavhengighet skal få oppfylt borgerrettigheter som hjem og en trygg tilværelse og slippe å
448 være «aktører» på åpne russcener. Vi ser for oss at et slikt arbeid må skje sammen med statlige
449 myndigheter også når det gjelder finansiering.

450 **SV vil:**

- 451 • Ansette en egen prosjektsjef for arbeidet mot rusavhengighet direkte under
- 452 byrådsleders avdeling samt styrking av drifts- og investeringsbudsjettet på dette feltet
- 453 • Strax-hus/MO-sentre med brukerrom/helserom i alle bydeler. Sentrum må prioriteres.
- 454 • Rusavhengige må ikke bli bøtelagt eller jages rundt i byens gater av politiet eller få
- 455 bortvisningsvedtak
- 456 • Trygge boliger med trygg oppfølging må sikres for den enkelte rusavhengige. Bruken
- 457 av hospits må opphøre.
- 458 • Motivere injiserende heroinavhengige til å gå over fra sprøyter til å røyke heroin
- 459 • Stille seg positiv til å prøve ut medisinsk utdeling av heroin til de aller mest utsatte
- 460 injiserende heroinavhengige

461 **Skjenkepolitikk**

462 Alkoholkonsumet i Norge har økt kraftig i de seinere årene, med de uheldige følgene dette får
463 både for enkeltpersoner og miljøer. Bergen kommune bør føre en strammere og mer
464 konsekvent skjenkepolitikk. Skjenkepolitikken skal også motvirke diskriminering,
465 menneskehandling og sosial dumping. Byen skal også ved kvelds- og nattestid være et trygt
466 og trivelig sted å ferdes for alle.

467 **SV vil:**

- 468 • Ha alminnelig skjenketid til kl. 02.00
- 469 • Redusere nattklubbevilgningene
- 470 • Nekte skjenkebevilgning til strippeklubber og toppløsservering
- 471 • Styrke skjenkekontrollens kapasitet slik at den kan avdekke både overskjenking og
- 472 økonomisk kriminalitet
- 473 • Pålegge alle steder med skjenkebevilling å ha en godkjent plan mot diskriminering og
- 474 trakassering.

- 475 • Ha kraftige reaksjoner på brudd på skjenkereglene og butikksalg av alkohol til
- 476 ungdom under 18 år
- 477 • Bidra til at det opprettes rusfrie, uformelle møtesteder for ungdom i sentrum
- 478 • Gi støtte til rusfrie arrangement
- 479 • Gå imot at det gis skjenkebevilling ved kinoen, idrettsarenaer og -arrangementer og
- 480 andre arrangementer der publikum for en stor del består av familier eller ungdom
- 481 under 18 år
- 482 • At kollektivtilbudet bedres kvelds- og nattetid

483 **3. Fremtidsrettet nærings- og arbeidsliv**

484 Oppbygging av velferdsstaten har skjedd i et samarbeid mellom partene i arbeidslivet og det
485 offentlige. Dette samarbeidet, lokalt og sentralt, har lagt grunnlaget for et suksessrikt norsk
486 næringsliv og er etter SV sin mening en modell Bergen må bruke, og videreutvikle.

487 Et slikt samarbeid sørger for at vi har arbeidskraft med kompetanse, at flere kan delta i
488 yrkeslivet og at vi har et sikkerhetsnett som gjør at folk tør å satse. SV vil bidra til at flere tør
489 å starte bedrifter gjennom de gode sosiale ordningene vi allerede har – og som vi vil forsterke.

490 Byens næringspolitikk må kobles med viktige politiske områder. De viktige maritime og
491 marine næringene, kulturen, media, reiselivet og annen viktig næring i byen kan ikke ses
492 isolert fra kommunale oppgaver. I dag er byens næringspolitikk overlatt til et eget selskap,
493 Business Region Bergen. Denne viktige jobben må kommunen gjøre selv.

494 Sosial dumping og svart økonomi er med på å undergrave fellesskapsverdiene samfunnet er
495 bygget på og, som en offentlig kunde med stor kjøpekraft, må Bergen kommune være med på
496 å bekjempe denne utviklingen.

497 Hverken innbyggere eller bransjer tjener på at anbudsvinnere får blåse i kvalitet eller droppe
498 rekruttering. Vi må slutte å handle med bedrifter som trekker ressurser ut av felleskapet, og
499 bruke byens penger på fremtidens arbeidsplasser.

500 Bergen må ha en serveringsbransje med seriøse aktører. Samtidig som det er viktig at
501 skjenkebestemmelser tar hensyn til de potensielle sosiale konsekvensene som et usunt
502 alkoholforbruk kan medføre, er det viktig for næringen at de har gode og forutsigbare vilkår.

503 Ingen skal måtte jobbe på arbeidsplasser i kommunen som tilbyr stripping eller toppløs
504 servering.

505 Kommunen har betydelig eierskap i attføringsbedrifter og bedrifter for varig tilrettelagt arbeid
506 (VTA). Bergen må bruke dette eierskapet aktivt for å utvikle bedriftene ut fra formålet om å
507 skape attføringsplasser og plasser for dem som trenger varig tilrettelagt arbeid.

508 Det er viktig for SV å omstille næringslivet i regionen i mer miljøvennlige og bærekraftig
509 retning. Vi må gå fra dagens samfunn, til et lavutslippssamfunn og videre inn i
510 nullutslippssamfunnet.

511 Geotermisk energi, som er varmen fra jordens indre, har spesielle vilkår i Bergen, og
512 forskningsmiljøet i byen er verdensledende på området. Denne kombinasjonen kan på sikt
513 bidra til stor næringsutvikling og et rent Bergen. Derfor mener SV at det må legges til rette for
514 utvikling på dette området med en helt annen tyngde enn i dag.

515 **SV vil:**

- 516 • Støtte opp om forskningsmiljøene innenfor nye, fornybare energikilder
- 517 • Avvikle Business Region Bergen, og ta tilbake næringspolitikken til kommunen

- 518 • Gå mot forslag om utvidet adgang til søndagsåpne butikker
- 519 • At alt arbeid som private bedrifter utfører for kommunen skal utføres av med egne,
520 faste ansatte

- 521 • At lønn og annen godtgjørelse for samtlige arbeidstakere som gjør en jobb for
522 kommunen skal utbetales til konto i en norsk bank
- 523 • At lønns- og arbeidsforhold hos bedrifter som utfører oppdrag for kommunen er like
524 bra som det som ellers er normalt for vedkommende bransje
- 525 • At de private tilbyderne i tillegg skal være godkjente og aktive lærlingebedrifter med
526 lærlinger i prosjektet
- 527 • Sette av ressurser i kommunen til å følge opp oppdragstakere i alle ledd i
528 kontraktskjeden
- 529 • Tilrettelegge for at privat næringsliv tar inn flere lærlinger
- 530 • At kommunen utarbeider en egen plan for hvordan attføringsbedrifter og bedrifter for
531 varig tilrettelagt arbeid (VTA) kan utvikles og benyttes i større grad
- 532 • Gjøre Bergen Tomteselskap om til en utviklingsavdeling i kommunen, med et spesielt
533 ansvar for å legge til rette for grønn næringsutvikling og sosial- og miljøvennlig
534 boligbygging
- 535 • At reiselivs- og servicenæringen skal sikrse gode vilkår gjennom satsning på etablerte
536 turistattraksjoner som Fløibanen, Fisketorget, de mange museene samt nye konsert- og
537 festivalopplevelser
- 538 • Utvikle egne trainee- og arbeidstreningsprogram i samarbeid med
539 arbeidsgiverorganisasjonen NHO og arbeidstakerorganisasjonen LO. Disse bør rettes
540 spesielt mot innvandrere
- 541 • At Bergen kommune skal iverksette arbeidsmarkedstiltak for kvinner med
542 minoritetsbakgrunn
- 543 • At Bergen kommune skal foretrekke å benytte fri programvare der det er mulig

544 **Inkluderende og likestilt arbeidsliv i kommunen**

545 Bergen kommune er byens største arbeidsgiver – det forplikter. Det er fullt mulig å drive
546 kommunen med gode lønns- og arbeidsvilkår til de ansatte, og der velferden skapes uten krav
547 om profitt.

548 SV vil at Bergen kommune skal utføre flest mulig av kommunens tjenester i egen regi. Når
549 kommunen utfører tjenestene selv unngår vi at stadig mer ressurser går til anbudsarbeid og
550 kontrolloppdrag.

551 Bergen kommune skal ha en arbeidsgiverpolitikk som ivaretar den enkelte arbeidstaker
552 gjennom å tilby hele faste stillinger og muligheter for å øke sin kompetanse. Dette vil hjelpe
553 på rekruttering og økt kompetanse særlig i helse og omsorgstjenestene. Bergen kommune
554 ansetter mange kvinner, kommune har derfor et særlig ansvar for å fremme likestilling, også
555 på arbeidsplassen.

556 Bergen kommune skal satse på yrkesfagene gjennom lærlingeordningen. SV vil øke antall
557 lærlinger opp til nivået anbefalt av Kommunenes sentralforbund (KS)

558 SV vil opprette kommunal vikarpool. Gjennom bruk av egne kommunalt ansatte fra vikarpool
559 vil flere få rett til større stilling ut fra den arbeidstiden de har hatt. En egen vikarpool vil sikre
560 tjenestekvalitet og kontinuitet gjennom stabil tilgang på kompetanse, bidra til økt antall
561 ansatte i større stillingsbrøk og dermed redusere uønsket deltid.

562 Den beste velferden skapes av trygge og kompetente ansatte. Bergen kommune skal være en
563 attraktiv arbeidsgiver som sikrer gode velferdstjenester.

564 **SV vil:**

- 565 • Ha likelønn og rett til faste heltidsstillinger, det er avgjørende for kvinners mulighet til
566 å være økonomisk uavhengig
- 567 • At det opprettes egen kommunal vikarpool med kommunalt ansatte i hele faste
568 stillinger
- 569 • Redusere bruken av midlertidige stillinger og vikarer til et minimum gjennom
570 økt grunnbemanning i kommunale enheter
- 571 • Gi kommunalt ansatte lønn som følger den generelle lønnsutviklingen i
572 Bergensområdet
- 573 • Samarbeide med fagbevegelsen om tiltak for å øke kompetansen og bidra til
574 etterutdanning av kommunalt ansatte
- 575 • Arbeide for at det opprettes flere lærlingeplasser i Bergen kommune. Kommunen må
576 gå foran ved å ta imot alle lærlinger for fagområder innen offentlig sektor.
- 577 • Innføre forsøk med sekstimers arbeidsdag med full lønnskompensasjon
- 578 • At kommunen i større grad bruker egne ansatte i stedet for eksterne konsulenter når
579 kommunens tjenestetilbud skal evalueres og utvikles
- 580 • Arbeide for å sikre ansattes yringsfrihet og styrke varslernes stilling, blant annet
581 gjennom et godt samarbeid mellom fagbevegelsen og kommunenes administrasjon og
582 politikere
- 583 • Opprettholde ytelsespensjon for alle kommunalt ansatte
- 584 • Øke grunnbemanningen i barnehager, hjemmesykepleie og sykehjem

- 585 • Øke antall barnehagelærere for å nå normen om 50 prosent pedagoger i barnehagene
- 586 • At det skal være flere lærere i alle klasser i skolen med over 28 elever
- 587 • Gi flere tilbud om arbeidstrening og opprette flere tilrettelagte arbeidsplasser for
- 588 mennesker i rehabilitering eller med behov for særskilt tilrettelegging på
- 589 arbeidsplassen
- 590 • Styrke likestillingen ved ansettelser – kjønnskvoltering og alltid innkalling til intervju
- 591 for kvalifiserte søkere med annen etnisk bakgrunn enn norsk
- 592 • Legge bedre til rette for at seniorer i kommunen kan være i arbeid til pensjonsalder
- 593 • Samarbeide nært med fagbevegelsen for å avdekke brudd på norsk lov- og avtaleverk
- 594 samt anbudsbetingelsene

595 **4. Rettferdig boligpolitikk**

596 Bolig er en av de viktigste suksessfaktorene for å kunne lykkes med andre av hverdagens
 597 utfordringer. Uten fast bolig er det umulig å delta på likeverdige vilkår i et demokratisk
 598 samfunn. Boligpolitikken er i tillegg en viktig del av fordelingspolitikken.

599 Unge mennesker og lavtlønte har de største problemene med å etablere seg med bolig.
 600 Boutgiftene er alt for høye i forhold til inntekten. Det er derfor et stort problem at det i Bergen
 601 ikke bygges rimelige boliger for eie- og leiemarkedet.

602 Mangelen på egnede kommunale utleieboliger gjør situasjonen svært vanskelig for personer
 603 som av ulike grunner må ha hjelp til å finne et godt sted og bo, eller som ikke blir akseptert i
 604 det private boligmarkedet. Rusavhengige som kommer i rehabilitering, faller rask tilbake i
 605 gammelt mønster når hospits er eneste tilbud fra kommunen.

606 De kommunale boligene bør spres mer enn hva som er tilfellet i dag, og slik sørge for at
 607 Bergen blir en mer inkluderende og mangfoldig by. Kommunen må i mye større grad regulere
 608 for varierte boligtyper og må gjøre bruk av sin forkjøpsrett i nye boligprosjekter.

609 Bergen kommune må legge til rette for bygging av rimelige og ikke-kommersielle
 610 studentboliger, blant annet ved å gjøre tomter tilgjengelige, særlig langs kollektivtraseene.
 611 Det er på tide å innfri løfte fra 1994 om at det ikke skulle være boligkø for menneske med
 612 utviklingshemming. Vi trenger en kommune som legger forholdene til rette for utbygging i en
 613 helt annen skala enn det som skjer i dag. Veksten må planlegges på en helt annen måte.
 614 Kommunen må ta hånd om planlegging og reguleringsarbeid og i langt mindre grad overlate
 615 dette til private. Transportbehovet må reduseres, og boligene må derfor bygges i nærhet til
 616 barnehager, skoler og arbeidsplasser. Utbyggere som planlegger i henhold til kommunens
 617 regulerte planer må få en raskere behandling.

618 **SV vil:**

- 619 • At det kommunale Bergen Tomteselskap skal være et verktøy for boligbygging og
- 620 langsiktig samfunnsbygging. Som å legge til rette for bygging av rimelige
- 621 utleieboliger. SV vil bruke tomtepolitikken til å gjøre boligene billigere
- 622 • At det utarbeides en 10-års plan for flere kommunale boliger. I løpet av perioden skal
- 623 75 nye boliger pr. år være tilgjengelige
- 624 • At Bergen kommune etablerer flere "leie til eie" prosjekter for unge boligsøkere
- 625 • At det skal tilrettelegges for familieboliger – også i sentrumsnære områder
- 626 • Ikke at penger som er avsatt til vedlikehold av kommunale boliger skal brukes til å
- 627 dekke opp gjeld i bykassen
- 628 • Gi rusavhengige og andre med utfordringer i leiemarkedet spesiell støtte av
- 629 sosialtjenesten i arbeidet med å finne en egnet bolig
- 630 • At det skal sikres statlig støtte og tomter i Bergen til å bygge minst 1000 nye
- 631 studentboliger
- 632 • At alle eldre kommunale boliger skal bli renovert, og kommunen skal bruke
- 633 forkjøpsretten til å kjøpe relevante boliger
- 634 • Ikke at noen skal stå i kø for kommunal bolig i Bergen lengre enn en måned
- 635 • Styrke plan- og byggesaksavdelingen i kommunen og i langt større grad utarbeide
- 636 offentlige reguleringsplaner
- 637 • At Bergen kommune skal, sammen med nabokommunene, utarbeide en bolig-politisk
- 638 plan som tar hensyn til kollektivtrafikk, barnehager, skoler og arbeidsplasser
- 639 • At samtidig som vi bygger flere boliger, verner matjord. Dette er to hensyn som det er
- 640 avgjørende å balansere på en god måte
- 641 • At det skal etableres en "hurtigfil" i saksbehandlingen for utbyggere som planlegger i
- 642 henhold til kommunens regulerte planer
- 643 • At utviklingshemmede skal få velge hvor de vil bo og med hvem. Kommunen skal
- 644 tilrettelegge for at det er tilstrekkelig boliger tilgjengelig.

645 **5. Grønn by med frisk luft**

646 **Grønn byutvikling**

647 Et levende sentrum er avhengig av at det bor folk der, en variert befolknings sammensetning
 648 som sikrer stabilitet, gode nærmiljø og bomiljø. En variert befolkning krever en god blanding
 649 av boliger for unge, eldre og barnefamilier. Et levende sentrum må være lett tilgjengelig for
 650 alle i kommunen slik at man kan nyte godt av de mange tilbudene i form av kultur, uteliv og
 651 handel. Gode, reklamefrie og universelt tilgjengelige byrom uten støy og forurensning fra
 652 biltrafikk. SV vil etablere en kommunal bysykkelordning, byromsmøbler og toaletter fri for
 653 reklame. Et levende sentrum må først og fremst bli et sted hvor folk kan trives og hvor barn
 654 kan vokse opp i trygge omgivelser.

655 Lokal luftforurensning langt over lovlige grenseverdier slik Bergen sentrum har, fordrer en
 656 langt mer miljøvennlig byutvikling som legger til rette for redusert transportbehov ved at
 657 skoler, barnehager og næringsbygg bygges der folk bor og som samtidig etablerer trygge
 658 gang- og sykkel traseer, køfri framkommelighet for buss og gode kollektive løsninger. Vi må
 659 ha en byutvikling som bygger tett langs kollektivaksene men som samtidig ivaretar behov for
 660 grønne areal og møteplasser for rekreasjon og sosial aktivitet, og som sikrer areal til viktige

661 samfunnsformål som skole, barnehage, sykehjem og nærmiljøanlegg. Byen må fortettes ved at
662 areal som allerede er bebygd, men dårlig utnyttet, bygges ut og utnyttes bedre, samtidig som
663 det settes av plass til grøntarealer.

664 I Bergen er private utbyggere bortimot enerådene når det gjelder utarbeidelse av
665 reguleringsplaner, politiske overordnede planer og bestemmelser som skal ivareta de krav som
666 gode bomiljø fordrer, blir stadig satt til side til fordel for større og tettere utbygging med
667 minimale grønne areal og areal avsatt til samfunnsformål. Resultatet er at parker,
668 grøntområder, dyrket mark, lekearealer og barnetråkk er nedprioritert og mange steder i ferd
669 med å forsvinne. Kommunen må ta hovedansvaret for god areal- og samfunnsplanlegging,
670 ikke overlate utviklingen til private aktører alene. Vegutbygging og etablering av
671 parkeringsplasser legger beslag på store areal og fører til at områder blir utsatt for støy og
672 forurensning fra biltrafikk og i verste fall blir ubeboelig for både mennesker og dyr. Barn og
673 unges må i stadig større grad konkurrere med bilene om arealet, dette fratår dem muligheten
674 til å ferdes trygt på vei til skole og fritidsaktiviteter.

675 Bergen er en av verdens vakreste byer, har tilgang til både fjord og fjell. Slik fantastisk natur
676 gir byens innbyggere viktige rekreasjonsmuligheter og naturopplevelser. Stadig oppleves det
677 press fra utbyggere som vil ha boligbyggingen inn i disse attraktive områdene og på dyrket
678 mark. Privatisering av strandsonen og bygging innenfor byfjellsgrensen fører til at
679 innbyggerne mister denne unike tilgangen til disse områdene. Vi trenger en ny og annerledes
680 byplanlegging.

681 **SV vil:**

- 682 • At Bergen tomteselskap skal bli en langsiktig offentlig arealforvalter
- 683 • At kommunen planlegger helhetlig og etter føre var prinsippet
- 684 • Tillate høyere hus der overordnede planer tilsier at kvaliteter som kollektivpunkt,
685 værforhold, bokvalitet og sikt er ivarettatt, høyhus må ikke planlegges i indre sentrum
686 av Bergen
- 687 • Ha en demokratisk byutvikling, der byens innbyggere blir hørt og kan påvirke
688 planlegging i alle faser av utbyggingsprosjekter
- 689 • At barn og unges rettigheter står sentralt i all byutvikling
- 690 • Ha gatebruksplan med fokus på å gi areal tilbake til befolkningen i form av gode
691 byrom, parsellhager, trygg, støy- og forurensningsfri ferdsel
- 692 • Ha en nærmiljøpott for etablering av byhager og parsellhager
- 693 • Utarbeide en barnetråkkplan for å ivareta allerede etablerte snarveier og stier
- 694 • Tilrettelegge for og bygge snarveier til holdeplasser og knutepunkt
- 695 • Ha et sammenhengende sykkelveinett i Bergen sentrum i tillegg til at lokale
696 sykkelveier blir prioritert
- 697 • At alle barn i kommunen trygt kan gå eller sykle til skole
- 698 • Ha tiltak mot støy og lokal luftforurensing setter hensynet til befolkningens helse først
- 699 • At Bryggen blir bilfri
- 700 • Etablere miljøgater i Øvregaten, Nye Sandviksvei og Sandviksveien
- 701 • At Festplassen blir tilrettelagt for ulike aktiviteter for barn og voksne, sjakk,
702 lekeapparat
- 703 • Verne matjord og strandsoner

- 704 • At kommunen skal ha universell tilgjengelighet
- 705 • Ha hurtig-fil for byggesaksbehandling for prosjekt som forholder seg til vedtatte
- 706 overordnede planer
- 707 • Legge til rette for økt kildesortering med tillegg av matavfall
- 708 • Legge til rette for flere gjenvinnings- og gjenbruksmottak
- 709 • Legge til rette for energisparing og passiv-hus
- 710 • Si nei til reklamefinansierte byromsmøbler, toaletter og bysykler
- 711 • Etablere kommunal bysykkelordning, ha byromsmøbler og toaletter fri for reklame
- 712 • At lokale dyrevernorganisasjoner sikres bedre finansiering av sitt nyttige arbeid for
- 713 både dyrenes og byens velferd

714 **Kollektivtrafikk og luftkvalitet**

715 Den første bybanestrekningen fra Bergen sentrum til Nesttun og Lagunen er en realitet og en
 716 suksess. Bybanen skal være navet i vår kollektivsatsing. Et skinnegående, forutsigbart og
 717 køfritt transportalternativ til alle bydeler vil gi innbyggerne i kommune denne samme
 718 muligheten til å gå fra bruk av privatbil til miljøvennlig transport. Bybanen mot Åsane må
 719 være en dagløsning med trase langs Bryggen, en dagløsning er lett tilgjengelig og vil gi et
 720 byutviklingsløft langs hele trase`en. Det må startes planlegging av ekspresslinjer på bybanen
 721 så snart planlegging av linjene til bydelene nærmer seg mål. Utbygging av bybane tar tid, og i
 722 mellomtiden må en få en kraftig utbygging av busstilbudet, som må ta unna både økning i
 723 folketallet og den nødvendige nedgangen i biltrafikken.

724 All planlegging må ha som forutsetning at privatbilbruken må reduseres kraftig. El-biler gir
 725 mindre lokal forurensning, men både vedlikehold av veier og bygging av el-biler fører til store
 726 klimautslipp, og el-bilbruk forårsaker like stor forurensning fra asfaltslitasje, krever like mye
 727 veibygging og arealbruk som fossilbilen. Planlegging av transport i kommunen må derfor ha
 728 som fremste siktemål at de aller fleste bilbrukere blir syklist, fotgjenger eller kollektiv
 729 brukere. SV vil arbeide for en selvsagt rett for alle bergensere til å kunne puste i frisk luft.

730 Bruk av privatbil står for nesten 60 prosent av den totale luftforurensningen i Bergen, hele
 731 bergensdalen med tillegg av Loddefjord har så stor lokal luftforurensning at innbyggerne her
 732 er utsatt for stor helserisiko, i tillegg resulterer privatbilen stor støyforurensning som også gir
 733 dårlig bokvalitet for innbyggerne. I perioden juli til juni, 2013-2014, ble det registrert 143 623
 734 biler hver dag gjennom alle bomstasjoner i Bergen. Siden 2007 har trafikken økt kraftig.
 735 Biltrafikk påfører innbyggerne forurenset luft året rundt. Helseeffektene fra luftforurensning
 736 er godt dokumentert. No2 fører blant annet til økt hoste, bronkitt, mindre motstand mot
 737 infeksjoner og økt sykkelighet. Partikkelforurensning fra svevestøv øker risikoen for hoste,
 738 bronkitt og bihulebetennelse– hos friske mennesker. For syke og utsatte grupper kan
 739 luftforurensningen få verre konsekvenser.

740 Havnen i Bergen bidrar også til vesentlig luftforurensning, skip som ligger i havnen bør betale
 741 ekstra havneavgift (miljøavgift) etter forurenser betaler- prinsippet. Avgiften må øremerkes til
 742 å finansiere elektrifisering av havnen. Fartøy som benytter seg av landstrøm må ikke betale
 743 ekstra miljøavgift. Med elektrifisering av havnen, kan fjordabåten igjen bli en viktig del av
 744 kollektivtransporten rundt Bergen, den bør vere elektrisk.

745 SV mener at det ikke bør ta mer enn fire timer å ta tog mellom Bergen og
746 Oslo. Vi jobber for en utbedring av Bergensbanen, utbygging av Ringeriksbanen og
747 dobbeltspor på flere av delstrekningene, særlig mellom Bergen og Voss. Lokaltoget mellom
748 Bergen og Arna må sees på som en del av det lokale kollektivsystemet. SV sier nei til en
749 rullebane 2 og en potensiell dobling av flytrafikken ved Bergen Lufthavn Flesland, dette vil gi
750 skyhøye klimautslipp i tillegg til at store areal blir båndlagt og liggende i rød støysone.
751 Bergen må nå prioritere å bygge ut de kollektive transporttilbudene foran ytterligere satsing
752 på veiutbygging. SV er i mot enhver veiutbygging som resulterer i økt sentrumsrettet trafikk.
753 Sammen med en massiv satsing på kollektivtrafikk vil en restriktiv holdning til bruk av
754 privatbil i form av redusert tilgang til parkeringsplasser og køprising, være nødvendig for å
755 oppnå en høy kollektivandel. Kjøståing koster enorme summer for kollektivtransporten.
756 Bergen må sikre køfri fremkommelighet for bussene.

757 Sykkel er den mest miljøvennlige transportformen i tillegg til at den gir stor helsegevinst.
758 Bergen har bunnnotering i forhold til tilrettelagt km med sykkelvei. Et gjennomgående og
759 sammenhengende sykkelveinett med sykkelparkering i Bergen sentrum vil gi større
760 muligheter for innbyggerne til å velge denne transportformen. For innbyggere i bydelene må i
761 større grad det i tillegg til lokale sykkelveier knyttet opp til skolevei, også satses på høyfarts
762 sykkelveier som gir mulighet for å bruke sykkel også på lengre distanser.

763 **SV vil:**

- 764 • At Bergen har en luftkvalitet som ikke innebærer helserisiko for innbyggerne. Vi vil ha
- 765 aktive luftmålere i Loddefjord, Åsane og Nesttun
- 766 • Ha køprising, med ekstra miljøavgift (kr. 100,-) på dager med høy luftforurensning
- 767 • At bybanestrekninger til alle bydeler planlegges og at det utarbeides og vedtas
- 768 kommunedelplaner for alle bybanestrekninger med mål om at alle strekninger er tatt i
- 769 bruk innen 2025
- 770 • Ha bybane til Åsane langs Bryggen, kombinert med ekspressbuss via
- 771 Fløyfjellstunnelen.
- 772 • Ha bybanetraseer til Haukeland, Fyllingsdalen, Laksevåg, Loddefjord og
- 773 Straume(Sotra). Det må utredes alternativ trase via Laksevåg for bybanen til
- 774 Loddefjord og Straume
- 775 • At Bergen sentrum har et gjennomgående sykkelveinett
- 776 • At det lages sykkel tunnel mellom Eidsvåg og NHH
- 777 • Ha enhetstakst på lokaltog innenfor Bergen kommune
- 778 • At lokaltog har egne sykkelvogner
- 779 • Utvide trolleybusslinjen til Paradis, Sædalen og videre til Fyllingsdalen
- 780 • Ha kollektivfelt på alle innfartsårer som gir buss økt fremkommelighet. Bussen skal
- 781 ikke hindres av bilkø
- 782 • Ha lyskryss prioritering for kollektivtrafikk
- 783 • Ha mål om nullutslipp fra buss innen 2020
- 784 • At kollektivtilbud skal ha universell utforming
- 785 • Øke frekvensen på rutenettet til buss sammen med ekspress-busser fra bydeler til de
- 786 store arbeidsplasser
- 787 • Si nei til rullebane 2 på Bergen lufthavn Flesland
- 788 • Tilrettelegge for bildeleordning med faste plasser i bynære strøk

- 789 • Tilrettelegge for sykkelparkering, bildeling og lade-punkt ved boligprosjekt og
- 790 næringsbygg
- 791 • Redusere parkeringsnormen for biler ved boligprosjekter og næringsbygg
- 792 • At 2000 parkeringsplasser i Bergen sentrum frigjøres til andre formål. Plan for
- 793 ytterligere reduksjon av parkeringsplasser i sentrum
- 794 • Styrke og utvide båtrotene og arbeide for at disse blir elektrifisert
- 795 • Tilrettelegge for sikker, innendørs sykkelparkering, både i sentrum, ved
- 796 kollektivknutepunkt og ved større arbeidsplasser

797 **6. Rikt og mangfoldig kulturliv**

798 Offentlig kulturpolitikk handler om å sikre mangfold. Kulturpolitikken er avgjørende for et
 799 levende offentlig og kritisk ordskifte. Kulturpolitikken er en vesentlig del av demokratiet – av
 800 ytringsfriheten.

801 SV står for en liberal kulturpolitikk. Vi vil bekjempe sensur og oppmuntre til kunst og kultur
 802 som utfordrer.

803 Bergen er en høyst levende kulturby. Kultur og kunst er en voksende bidragsyter som næring
 804 og sysselsetter i Bergen og skapes og utvikles av både profesjonelle, amatører og et
 805 deltakende publikum. Bergen SV vil at alle skal ha anledning til være en del av dette.

806 Bergen har en aktiv kommunal kulturpolitikk. Det er nødvendig for at det skal eksistere et
 807 bredt kunst- og kulturliv i byen og er noe Bergen SV støtter og vil videreutvikle.

808 **SV vil:**

- 809 • Følge opp intensjonene i vedtatte kulturplaner med nødvendige bevilgninger
- 810 • Jobbe for å innføre prinsippet med at støtten til alle som er i kommunens
- 811 kulturbudsjett skal økes med minimum pris- og lønnsvekst hvert år
- 812 • Jobbe for flere offentlige innkjøp, utsmykninger og oppdrag til kunstnere og bidra til
- 813 ordninger som sikrer markeder for kunst og kultur
- 814 • At rytmisk musikk (pop, rock etc.), kor og korps sikres gode øvingslokaler
- 815 • At kunstnere og kulturarbeidere suppleres/ sikres bedre og mer forutsigbare
- 816 arbeidsvilkår gjennom flere arbeidsstipender og andre stipender
- 817 • Sikre en langvarig regional satsing på filmområdet
- 818 • Jobbe for flere lovlige graffiti vegger
- 819 • Styrke Bergen som friby for forfattere
- 820 • Støtte møteplasser mellom majoritets- og minoritetskulturer, som for eksempel
- 821 Fargespill, BIKS, Frivillighetsentralene m.m.

- 822 • At grupper for uavhengig scenekunst skal oppleve Bergen som et attraktivt sted å
823 skape og framføre nye produksjoner
- 824 • At takstene i Bergen Kulturskole reduseres, det innføres friplasser og at alle som
825 ønsker det får tilbud om plass
- 826 • At eventuelle nasjonale kutt i den kulturelle skolesekken, meisen og spaserstokken
827 kompenseres lokalt
- 828 • At det eksisterer gode ungdomstilbud i alle bydeler
- 829 • Styrke bibliotekene som kunnskapsbaser og møteplasser, bygge nytt bibliotek i Indre
830 Arna og Laksevåg
- 831 • Sikre bokbussen
- 832 • At det skal bygges kommunale kulturhus i Åsane og Fyllingsdalen
- 833 • At viktige kulturminner i byen sikres, for eksempel med brannsikring av alle eldre
834 trehus og at steder som Almås Gård sikres som allemannseie for alle aldersgrupper
- 835 • At Cinemateket gis bedre rammevilkår
- 836 • Ha reklamefritt kinotilbud for alle barn
- 837 • Tilbakeføre Bergen kino til ordinær kommunal drift
- 838 • At kommersialiseringen av vårt felles offentlige rom stanses
- 839 • Sikre prinsippet om universell tilgjengelighet
- 840 • At det blir Brannmuseum i gamle Brannstasjon

841 **Kulturminner**

842 Bergen har en rik bygningshistorie, med bygninger fra middelalderen, unike trehus fra 1600-
843 og 1700-tallet og mange flotte, nyere bygårder, småhus og villaer. Disse bygningene er byens
844 ansikt og en viktig del av vårt felles miljø. Flere av byggene fra 1600-, 1700-tallet og små
845 trehus er truet av generelt forfall og/eller utsatt for brann.

846 **SV vil:**

- 847 • At alle eldre trehus skal være tilstrekkelig brannsikret, og at brannvesenet skal sikres
848 åpne og gode utrykningsveier
- 849 • At det blir Brannmuseum i den gamle brannstasjonen i sentrum
- 850 • At Kjødetomten på Nordnes blir regulert til kulturformål
- 851 • Gjenoppbygge Ekserserhuset
- 852 • At Bergen Kommune med støtte fra staten skal opprette et selskap som overtar og
853 pusser opp de verneverdige sjøbodene fra 1600- og 1700-tallet i Sandviken
- 854 • At Almås gård blir en egen stiftelse

855 **7. En by i bevegelse**

856 **Friluftsliv**

857 Friluftsliv omfatter alt fra den lille turen i nabolaget til lange fjellturer. Alle skal ha mulighet
858 for friluftsliv. SV vil ha en friluftslivspolitik som bidrar til å redusere sosiale forskjeller.
859 Grøntområder i og rundt byen må ivaretas slik at de er tilgjengelige for folk.

860 I tillegg til å være en verdi i seg selv er friluftsliv viktig for folks fysiske og psykiske helse og
861 trivsel. Friluftsliv øker også forståelsen for sammenhengen mellom mennesker og natur, og
862 dermed for de store miljøutfordringene. SV vil at vi skal tilrettelegge for aktiviteter i naturen.

863 **SV vil:**

- 864 • At alle skal være sikret god tilgjengelighet til fjell, sjø og andre friluftsområder
- 865 • Styrke friluftsansjonene og friluftsrådernes arbeid
- 866 • Arbeide for at de offentlig eide friluftsområdene forvaltes slik at kvalitet ivaretas og de
867 framstår som attraktive arenaer for allsidig aktivitet
- 868 • Ha byfjellsgeiter for å hindre gjengroing
- 869 • Prioritere gåing og sykling gjennom satsing på stier, turveier, gang- og sykkelveier.

870 **Idrett**

871 Et hovedmål for SV i idrettspolitikken er å gi alle muligheten til å være fysisk aktive gjennom
872 et åpent, rimelig og tilgjengelig tilbud med lav terskel. Dette gjelder både det organiserte
873 idrettstilbudet og muligheten for egenorganiserte aktiviteter. SV vil særlig arbeide for at barn
874 og unge sikres gratis tilgang til idrettsaktiviteter.

875 I norsk idrett legges det ned et omfattende arbeid for å sikre folk i alle aldre gode
876 idrettsopplevelser. Ikke minst bidrar et stort antall frivillige med en betydelig dugnadsinnsats.
877 SV vil sikre idretten gode rammevilkår og gode fasiliteter, slik at denne innsatsen kan styrkes
878 og videreutvikles. Vårt mål er et rikt og inkluderende idrettstilbud.

879 God breddeidrett og god toppidrett er avhengig av hverandre. SV vil legge til rette for at både
880 bredde- og mosjonsidrett, konkurranse- og eliteidrett får utvikle seg på egne vilkår og på
881 utøvernes ulike premisser og ulike ambisjonsnivå.

882 **SV vil:**

- 883 • Sikre gode vilkår for idretten på alle plan – fra barneidrett og friluftsliv til toppidrett
- 884 • At flere idrettsanlegg er tilgjengelig for alle og gir flere mulighet til fysisk aktivitet til
885 en billig penge
- 886 • Ruste opp eksisterende idrettsanlegg og bygge et nytt i Sædalen

- 887 • At det gis støtte til anlegg som gir mulighet for uorganisert fysisk aktivitet utenom
- 888 dyre kommersielle tilbud, slik som åpne flerbrukshaller, ball-binger, FYSAK og
- 889 liknende
- 890 • At tilbudet av gratis idrettsaktiviteter for barn og unge økes
- 891 • Bygge ishall i Åsane
- 892 • Stoppe nedlegging av svømmebasseng i bydelene
- 893 • Ha idrettsanlegg alle har råd til å bruke, inkludert ADO-arena

894 **8. Makten tilbake til innbyggerne**

895 Lokaldemokratiet skal gi nærhet mellom innbyggerne og de som tar beslutningene. Sv vil
896 arbeide for mer demokrati og brukermedvirkning i kommunen.

897 Bergensere flest bor i bydeler og strøk. Til tross for dette er nærmest all lokal politisk makt
898 samlet hos få heldagspolitikere på Rådhuset. Byrådets fullmakter er omfattende, dette fører
899 til at vedtak blir fattet i lukkede møter og viktige saker for innbyggerne i Bergen blir ikke
900 gjenstand for debatt før et vedtak er fattet. I Bergen svekkes folkestyret av et manglende lokalt
901 ordskifte. Omfattende kommersialisering og privatisering av offentlig tjenester innenfor
902 barnehager, skoler og helsetjenester fører til at fellesskapet mister kontroll og innsyn.
903 Demokratisk kontroll over fellesløsningene sikrer innbyggerne et best mulig tjenestetilbud.
904 Folket må direkte og gjennom sine egne lokale representantar få mer makt over sitt nærmiljø.

905 **SV vil:**

- 906 • Avvikle den parlamentariske styringsmodellen
- 907 • Bygge opp en alternativ styringsmodell, formannskapsmodell eller politiske rådmenn
- 908 • At Bergen skal ha åtte bydelsstyrer valgt direkte av innbyggerne i den enkelte bydel
- 909 • Prøve ut deltakende budsjettering. Innbyggerne får styre direkte deler av
- 910 kommunebudsjettet i bydelene
- 911 • Åpne for direkte deltagelse og medvirkning i reguleringsaker i nærmiljøet, gjennom
- 912 direkte varslingsplaner og økt bruk av allmøter
- 913 • Bruke folkeavstemninger om viktige politiske spørsmål i kommunen
- 914 • Si nei til tvangssammenslåing av kommuner, men være positiv til å støtte frivillig
- 915 sammenslåing
- 916 • Støtte innføring av stemmerett for 16-åringer
- 917 • Stanse konkurranseutsettingen av pleie- og omsorgstjenesten, barnehager, skoler og
- 918 barnevern.

919 **9. Solidarisk by**

920 Bergen har alltid vært en internasjonal by. Vår globale sammenveving via kapital- og
921 varestrømmer gir oss også muligheter til å påvirke og forbedre forholdene andre steder i
922 verden. Det finnes i dag en bevegelse for mer rettferdig handel både med varer, tjenester og
923 kapital. Staten og norske kommuner kan støtte og være en del av denne bevegelsen. Dette kan
924 gjøres ved å praktisere regler for innkjøp, foreta investeringer som krever bedre lønns- og
925 arbeidsforhold, og ikke støtte virksomheter som er involvert i krig og okkupasjon.

926 Verden er mer enn varer, tjenester og kapital. Bergen har derfor vennskapsbyer flere steder i
927 verden. Flere av disse sambandene er sovende, og følges kun i liten grad opp av kommunen.

928 SV mener Bergen skal være en raus og varm by. Byen består av et mangfold av nasjonaliteter
929 og kulturer, og SV vil at Bergen også i framtiden skal være et bevis på at migrasjon skaper
930 innovasjon - en by rikere på kultur og forståelse.

931 Bergen må som landets nest største bykommune ta sitt ansvar for å bosette og inkludere flere
932 flyktninger i Norge.

933 Byen må jobbe for å få tilbake status som Fairtrade-by som Høyre/Frp byrådet sørget for at
934 byen mistet. Kommunen skal ha en aktiv rolle i arbeidet for en mer rettferdig handel slik at de
935 påvirker vareutvalg og handlevaner i byen.

936 **SV vil:**

- 937 • At Bergen kommune er mer aktivt i forhold til samarbeids- og vennskapsbyene vi
938 allerede har, samt at vi utvikler samarbeid med nye steder
- 939 • At Bergen tar i mot flere flyktninger. Kommunen skal henvende seg til regjeringen og
940 be om å få ta ansvar for betydelig flere mennesker som lider nød. Disse skal følges
941 opp av den offentlige helsetjeneste fra første dag
- 942 • Ha en generell etikkplan for offentlige innkjøp av varer og tjenester. Bergen kommune
943 skal stille krav til at ILOs kjernekonvensjoner, FNs menneskerettigheter, hensyn til
944 miljøvennlig og rettferdig handel samt en klar skatteparadisboikott følges opp
- 945 • Jobbe for at kommunen støtter opp om BDS-konseptet (Boikott, reinvestering og
946 sanksjoner) som omfatter Israel
- 947 • At Bergen kommune har anledning til å boikotte varer fra okkuperte områder og å
948 nekte investere i disse
- 949 • At kommune igjen skal bli en Fairtrade-by
- 950 • At kommunen har vennskapsby i Palestina

